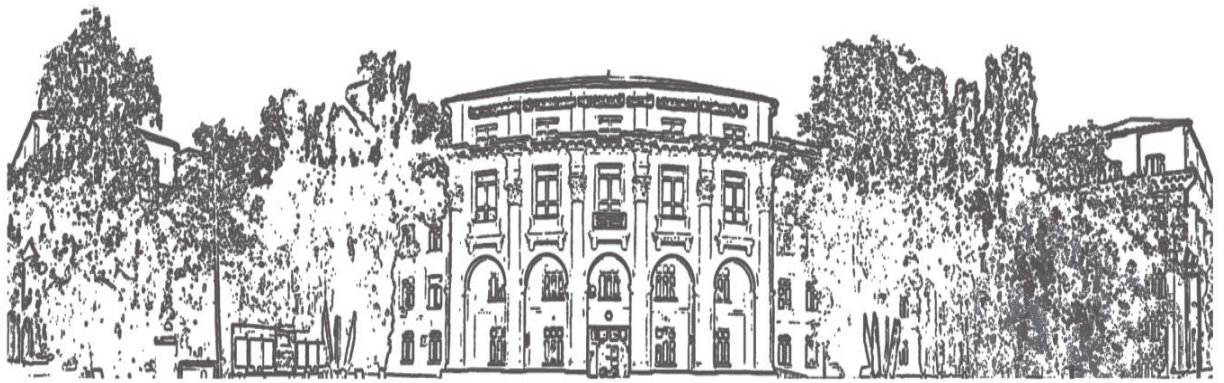

**Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министрлігі
М. Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан университеті
Ғылыми кітапхана**

**Министерство образования и науки РК
Западно-Казахстанский университет им М. Утемисова
Научная библиотека**

**ХАМИДА
ИХСАНҚЫЗЫ
ҚОЖАБЕРГЕНОВА**

Орал - Уральск, 2021

ББК 91.9:63
К 88
УДК 016:929

Хамида Ихсанқызы Қожабергенова: биобиблиографиялық көрсеткіш. - Орал: М. Өтемісов ат. БҚУ РБО, 2021. - 48 б.

Ұсынылған биобиблиографиялық көрсеткіш тарих ғылымдарының кандидаты, дүниежүзілік тарих және әлеуметтік-саяси пәндер кафедрасының доценті Хамида Ихсанқызы Қожабергеноваға арналған.

Сілтемеге 2021 жылға дейін қамтылған ғалымның өмірі мен ғылыми қызметін сипаттайтын материалдар, оның жарияланымдарының тізімі және ол туралы материалдар кіреді. Материалдар хронологиялық ретпен орналастырылған.

Көрсеткіш студенттерге, оқытушыларға, ғылыми қызметкерлерге және оқырмандардың кең ауқымына арналған.

Кужабергенова Хамида Ихсановна: биобиблиографический указатель. - Уральск: РИЦ ЗКУ им. М.Утемисова, 2021. - 48 с.

Предлагаемый биобиблиографический указатель посвящен кандидату исторических наук, доценту кафедры всемирной истории и социально-политических дисциплин Кужабергеновой Хамиде Ихсановне.

В указатель включены материалы, характеризующие жизнь и научную деятельность ученого, перечень его публикаций и материалы о нем, охваченные по 2021 год. Материалы расположены в хронологическом порядке.

Указатель предназначен для студентов, преподавателей, научных работников и широкого круга читателей.

ББК 91.9:63

КРАТКИЙ ОЧЕРК О НАУЧНОЙ, ОРГАНИЗАЦИОННОЙ И ОБЩЕСТВЕННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ КАНДИДАТА ИСТОРИЧЕСКИХ НАУК, ДОЦЕНТА ХАМИДЫ ИХСАНОВНЫ КУЖАБЕРГЕНОВОЙ

Хамида Ихсановна Кужабергенова после окончания УПИ была принята на работу в качестве преподавателя кафедры истории СССР на базе исторического факультета.

За годы трудовой деятельности она защитила диссертацию, занимала должности заведующего кафедрой, декана факультета.

На всех ступенях и этапах своей трудовой биографии она показала себя как принципиальный и высоко профессиональный специалист, как опытный и умелый организатор учебно-воспитательного процесса в вузе.

Хамида Ихсановна, как ученый занималась проблемой особенности социально-политического развития России и Казахстана в контексте мировой истории XX века. На спецкурсах, спецсеминарах вырабатываются методологические проблемы изучения истории политических партий и движений. Постоянно работает над повышением своего профессионального уровня. Под ее руководством прошли заметные научные, общественно-воспитательные мероприятия в рамках факультета, вуза.

«Она специалист высокого класса, уважаемый педагог, ведет занятия на русском и казахских языках. Долгое время работала зав. кафедрой, деканом, что позволяет считать ее опытным организатором учебно-воспитательного процесса в вузе. Кафедра работала стабильно, на уровне требования ректората, деканата. Она наставник молодых специалистов, способствует их росту» - так отзывался о ней профессор Б.Бримжаров.

Хамида Ихсановна пользуется заслуженным авторитетом среди студентов и сотрудников. Она куратор и наставник. По природе человек очень отзывчивый и доброжелательный.

«Она требовательна к себе, к своим сотрудникам. В любых ситуациях, иногда конфликтных, она стремится найти позитивное

решение» - считает А.Сулейменов – директор колледжа при ЗКГУ.

Главным для Хамиды Ихсановны всегда были принципы высокой духовности, гуманности и порядочности.

Библиографический указатель 2006 года

ҰЛАҒАТТЫ ҰСТАЗ – ҰЛТ МЕРЕЙІ

«Адамның адамшылығы - жақсы ұстаздан» - деп ұлы Абай айтқандай, ұстаз тәрбиесі мен өнегесі оқушының болашақ азығы. Жақсы ұстазға кезігіп, тәлім-тәрбие алған шәкірт өмір майданында мойымай күресіп, болашақ жолдарда бағытынан таймасы анық. Ұлылыққа бастайтын табалдырық атанған М. Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан университеті студенттерінің бұл тұрғыда жолдары болғандығы рас.

Ұзақ жылдар бойы ұстаздықтың ұлы жолында өзінің айшықты еңбегімен дараланған Хамида Ихсанқызы жайлы ерекше ілтипатпен айтуға болады. Ол – ұлағатты ұстаз. Себебі ғибратты ғұмырының қымбат шақтарын болашақ буындарды оқыту мен тәрбиелеу ісіне арнап келеді. Өз ісіне берілген, шәкіртінің жанына нұр құя білген Хамида апайдай ұстаздың өмірі болашақ үшін үлкен өнеге.

Хамида Ихсанқызы - 1946 жылы Батыс Қазақстан облысы, Тасқала ауданында дүниеге келген. Орта мектепті бітіргеннен кейін А.С. Пушкин атындағы Орал педагогикалық институтына «Тарих» мамандығына оқуға түсті.

1974 жылы институтты бітірген соң, өзі оқыған институтқа «КСРО тарихы» кафедрасына жұмысқа қабылданды, ал 1977 жылы «КОКП тарихы» кафедрасына оқытушы болып ауыстырылды.

1988 жылы Хамида Ихсанқызы 07.00.01. - «КОКП тарихы» мамандығы бойынша кандидаттық диссертациясын қорғады.

1990 жылы Хамида Ихсанқызы жалпы тарих кафедрасының меңгерушісі қызметіне тағайындалды.

Кеңес Одағының ыдырауы, 90-жылдардың басында білім беру мен ғылым саласындағы жағдайға айтарлықтай әсер етті, ал Хамида Ихсанқызы кафедра меңгерушісі ретінде өзгерген

жағдайларға қарамастан білім беру жүйесінің дамуы мен қалыптасуына өз үлесін қосты.

1993-1996 жылдар аралығында Қожабергенова Хамида Ихсанқызы тарих факультетінің деканы болды.

1996 жылдан 2007 жылға дейін «Жалпы тарих» кафедрасының меңгерушісі қызметін атқарды.

Хамида Ихсанқызы отандық тарихнамада өзіндік қолтаңбасы бар ірі ғалымға айналды, оның ғылыми қорында бірнеше оқулықтар және көптеген ғылыми мақалалар бар. Сонымен қатар, Хамида Ихсанқызы халықаралық және республикалық конференциялардың қатысушысы.

1995 жылы білім беру саласына сіңірген ерекше еңбегі үшін Қожабергенова Хамида Ихсанқызы «Қазақстан Республикасы білім беру ісінің үздігі» төсбелгісімен, ал 1997 және 2001 жылдары студенттерге білім беру мен тәрбиелеудегі жемісті жұмысы мен қоғамдық өмірге белсенді қатысуы жоғары наградалармен, ҚР Білім министрлігінің Құрмет грамотасымен және медалімен марапатталды.

Бар ғұмырын ұстаздық пен ғалымдыққа сарп еткен Хамида апайдың алған асуын, жеткен биігін тізіп жеткізе алмаспын. Менің мақсатым – Хамида апайдың шәкірті ретінде өзім көрген ұстаздық келбетінің кейбір қырлары туралы сыр тарқату еді.

*А.Усманова,
«Тарих» мамандығының 3-курс студенті*

(Өркен. – 2021. – 29 қаңтар. - №1. – Б. 16).

ӨМІРІ ТӘРБИЕ МЕН БІЛІММЕН ӨРНЕКТЕЛГЕН

Ұстаз мамандығы адамнан терең білімді ғана емес, рухани күш, төзімділік, тіпті батылдықты талап етеді. Ал мұғалімнің тәжірибесі неғұрлым ұзақ болса, соғұрлым ол өзінің сүйікті мамандығына және таңдаған жолына адалдығын дәлелдейді. Сондай тәжірибесі мол, Ұстаз деген жоғары және асыл атқа лайық адам - тарих ғылымдарының кандидаты, М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан университетінің доценті Кужабергенова Хамида Ихсанқызы. Хамида Ихсанқызының өмірбаяны кәсіби, шығармашылық және ғылыми өсудің табысты үлгісі бола алады.

Кужабергенова Хамида Ихсанқызы 1946 жылы 27 шілдеде Батыс Қазақстан облысы, Тасқала ауданы (бұрынғы Камен ауданы) Подтяжка елді-мекенінде дүниеге келген. 1965 жылы II Чижа орта мектебін бітірген. 1969 жылы А.С. Пушкин атындағы педагогикалық институтқа түсіп, 1974 жылы «тарих және педагогика» мамандығы бойынша үздік белгімен аяқтаған. Институтта оқып жүрген кезінде оқуға деген ынтасы, ғылыми-зерттеу жұмысына деген бейімділігімен ерекшеленді. Білім нәрімен сусындағын өмірінің осы бір тамаша сәттерінде Хамида

Ихсанқызының ғылыми-педагогикалық қалыптасуында үлкен рөл атқарған тарих факультетінде жұмыс істеген Ольга Ивановна Гришина, Артем Филиппович Абоян сияқты тамаша оқытушылар галереясы болды. Олар Хамида Ихсановнаның ғылыми-педагогикалық жағынан қалыптасуында ерекше орын алды. Хамида Ихсановнаның еңбекқорлығы мен білімге ұмтылысы олардың назарынан тыс қалмай, институтты бітірісімен А.С.Пушкин атындағы институттың «КСРО тарихы» кафедрасына жұмысқа қабылданады. 1977 жылы «СОКП тарихы» кафедрасына аға оқытушы болып ауыстырылады. Бұл кейін Хамида Ихсановнаның партиялар тарихының білігіріне айналуына негіз салды. Партиялар тарихын терең оқу мен талдау жұмыстары нәтижесінде 1988 жылы 07.00.01. «КПСС тарихы» мамандығы бойынша Қырғыз мемлекеттік университетінің Ғылыми Кеңесінде кандидаттық диссертациясын қорғайды.

1990 жылдан «жалпы тарих» кафедрасы меңгерушісі болып қызмет атқарады. 90-жылдардың басындағы қоғамдық-саяси өмірдегі өзгерістер, оның білім және ғылым саласына әсер ету жағдайында Хамида Ихсановнаның өз біліктілігімен кафедра меңгерушісі ретінде жаңаша өзгермелі жағдайға қарай жұмысты ұйымдастыра алды.

1993-1996 жж «Тарих және құқық» факультеті деканы қызметін атқара отырып, ол өзінің ұжыммен жұмыс жасаудағы, нақты шешімдер қабылдаудағы табандылығын көрсетті. Осы жылдарда факультеттің басқа жоғарғы оқу орындарымен байланысын жолға қойып, білім берудің жаңа формаларын енгізу жұмыстарының шебер ұйымдастырушысы екенін көрсетті. 1996-2007 жж. «Жалпы тарих» кафедрасының меңгерушісі болып қызмет атқарады. Бұл жылдар университет өмірінде сапалы өзгерістердің жүзеге асқан кезі болды, кафедрада жаңа мамандықтар ашылып, оқытудың кредиттік жүйесі енгізілді. Хамида Ихсановнаның басшылығымен кафедра ұжымы жаңа курстар, жұмыс бағдарламаларын жасап, жаңа пәндер бойынша тест сұрақтары мен силлабустар құрастырды. Кафедрадағы қолайлы шығармашылық және ғылыми жұмыстардың атмосферасы оң нәтиже берді және қойылған барлық міндеттерді шешуге көмектесті.

Ұзақ жылдар бойы атқарған еңбегі еленіп, 1995 жылы 15 наурызда Қазақстан Республикасының ғылым саласындағы

ерекше үлесі үшін «Қазақстан республикасының білімсаласының үздігі» төсбелгісімен, 1997 жылы білім саласы және жастарды тәрбиелеуге қосқан еңбегі үшін Қазақ Республикасының Құрмет грамотасымен және 2001 жылы Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің «Еңбек ардагері» медалімен марапатталған.

Педагог ретіндегі Хамида Ихсанқызының негізгі өмірлік ұстанымдарының бірі-үнемі өзін-өзі жетілдіру мен талапшылдық, ең алдымен өзіне талап қоя білу. Факультет түлектері оның орта ғасырлар тарихы, тарихнама, деректану және Ресей тарихы бойынша сабақтарын ризашылықпен еске алады. Оның сабақтарында әрқашан шығармашылық рух басым болып келеді. Кең ауқымды эрудитті және құзыретті мұғалім бола отырып, ол оқушыларды ойлауға, ойлануға үйретеді, белгілі бір көздерден білімді өз бетінше алу мүмкіндігіне үлкен мән береді. Мұның өзі қазіргі таңдағы білім берудегі білу, жасай білу және қолдану дағдыларын қалыптастыруға ауадай қажет.

Қазірі таңда Хамида Ихсанқызы дүниежүзілік тарих және әлеуметтік-саяси пәндер кафедрасының доценті ретінде өзінің өмірлік тәжірибесі мен білімін жас ұрпақты оқыту мен тәрбиелеуге үлес қосып келеді. Жас мамандарды даярлауда үлкен жұмыстар атқарып, бакалаврлар мен магистранттарға әртүрлі курстар бойынша дәрістер береді. Педагог және ғылыми кеңесші ретінде Хамида Ихсанқызының айрықша ерекшелігі - студенттер мен магистранттардың оқу және ғылыми қызметін сыни, бірақ ізгілікті талдаумен қатар, шын мәнінде жан -жақты білімі мен зеректігі. Осы күнге дейін Хамида Ихсанқызы үздіксіз шығармашылық қозғалыста: ол әлемдегі заманауи үдерістерді талдайды, ғылыми мақалалар жазады, студенттерді ғылыми конференцияға қатысуға дайындайды, баяндамалар жасап, конференциялар мен дөңгелек үстелдерге қатысады. Ол бірқатар жарияланымдардың, оқуәдістемелік құралдардың авторы.

Хамида Ихсанқызы жастарды ұрпақ сабақтастығы рухында тәрбиелеуге үлкен мән береді, осыған орай ол ардагерлермен кездесулер өткізуді ұйымдастырып, студенттерді факультеттің бай тарихы мен дәстүрімен таныстырады.

Хамида Ихсанқызы өзінің әріптестеріне деген сезімталдығы мен мұқият қарым - қатынасы және жастарға деген құрметпен қарайтыны үшін үлкен құрметке ие. Бұл адамға сарқылмайтын

өмірлік энергия, жақсы көңіл-күй мен кез келген жағдайда жақсы көңіл -күйді сақтай білу сияқты маңызды қасиеттер тән. Ол тек тамаша оқытушы, ғалым ғана емес, сонымен қатар үйі мен отбасына жайлылық пен жылылық атмосферасын қалыптастыра білетін тамаша үй иесі, ана әрі әже.

Ұлы орыс жазушысы Лев Толстой: «Ұстаздық мамандық - жоғары жәнемәртебелі мамандық. Ұстаздың тәрбиесі мен білімін алған мұғалім емес, керісінше ішкі сенімі бар адам мұғалім болуы керек, оның басқаша болуы да мүмкін емес ... » деп айтқанындай дәл осы Хамида Ихсанқызының ішкі сенімділігі мен өмірлік ұстанымдары оған таңдаған кәсіби саласында осындай нәтижеге жетуге мүмкіндік берді. Терең білім, эрудиция, еңбекқорлық, сүйкімділік, қызығушылықтары мен таланттының кең ауқымы - бұл адамның сан қырлы және жан -жақты өмірінің негізі болды.

Хамида Ихсанқызы! Сіз қоғамның әрбір жаңалығын жылы қабылдап шәкірттердің бойына жеткізе білгеніңізбен қатар, бойыңыздағы бар жинап - терген біліміңізді студенттер мен магистранттардың санасына сапалы етіп сіңіре білдіңіз, балаларыңыз бен немерелеріңіздің білімді, парасатты болып шығуын мақсат еттіңіз. Ол арманыңыз өзіңіздің ерен еңбегіңіздің арқасында орындалды. Кафедра ұжымы осындай тамаша педагог, шынай адам ретінде сізбен әріптес болғанымызды мақтан ете отырып, кафедра, факультет университет үшін атқарған қызметіңізге орасан зор алғыс білдіреміз. Сізге денсаулық, жақсы көңіл-күй мен өзіңіздің алдыңызға қойған көптеген мақсатміндеттердің шешімін табуға қажетті күш-жігер тілейміз.

*Алтынай Жұрасова,
Дүниежүзілік тарих және әлеуметтік-саяси пәндер
кафедрасының меңгерушісі, т.ғ.к*

(Өркен. – 2021. – 29 қазан. - №9. – Б. 6.)

ҚОС АРДАГЕРДІ ҚҰТТЫҚТАДЫ

8 қазан күні М. Өтемісов атындағы БҚУ ректоры Нұрлан Хабиболлаұлы Серғалиев білім ордасында үздіксіз сан жылдар бойы еңбек етіп келе жатқан ардақты ұстаздар, білім ардагерлері Кужабергенова Хамида Ихсановна мен Булатова Канжан Беймухановнаны қабылдап, мерейтойларымен құттықтады. Жетпістен асып, сексеннің сеңгіріне жол тартқан оқытушылардың қарым-қабілеті мен еңбекке араласуында кедергілер жоқ. Екеуі де әлі талай студенттің шамын жағып, бірнеше ғылыми жұмыстарды атқаратынына кәміл сенімдіміз. Университет ректоры Нұрлан Хабиболлаұлы гүл шоқтарын ұсынып, игі тілектерін жаудырды.

Кужабергенова Хамида Ихсановна – тарих ғылымдарының кандидаты, доцент. 1946 жылы 27 шілде күні БҚО, Тасқала ауданы, Подтяжки ауылында дүниеге келген. 1965 жылы Шежін орта мектебін бітірді. 1969 жылы А.С. Пушкин атындағы педагогикалық институтына Тарих мамандығына оқуға түсті. 1974 жылы оқуды тәмәмдады. 1974 жылы осы жоғары оқу орнына жұмысқа қабылданды. 1988 жылы Фрунзе қаласындағы ҚМУ-нын мамандырылған оқу кеңесінде 07.00.01. - «КОКП тарихы» мамандығы бойынша кандидаттық диссертацияны қорғады. 1990 жылы «Жалпы тарих» кафедрасының меңгерушісі болып тағайындалды. 1993-1996 жж., 2002-2004 жж. тарих факультетінің деканы болып жұмыс істеді. 1995 жылы 15 наурыз күні «Қазақстан Республикасының білім бері үздігі» төс

белгісімен марапатталды. 2001 жылы Қазақстан Республикасының Білім беру министірлігінің медалімен наградталды.

Қанжан Беймұханқызы Болатова 1946 жылы қазан айының 7 жұлдызында Орал облысы Камень ауданы І- Шежін ауылында дүниеге келген. 1964 жылы П-Шежін орта мектебін үздік аяқтап, сол жылы А.С.Пушкин атындағы Орал педагогикалық институтының жаратылыстану-география факультетіне оқуға түседі. 1969 жылы аталмыш институтты «география-биология» мамандығы бойынша тәмамдап, Қазақ ССР Ағарту министрлігінің жолдауымен Жаратылыстану-география факультетінің «Зоология» кафедрасына оқытушы ретінде қызметке қалдырылды. Қанжан Беймұханқызы ұзақ жылдар бойы Солтүстік Каспий маңы өлкесінің жануарлар биоалуантүрлілігі мен оларды қорғау проблемалары, сондай ақ мектепте және жоғары оқу орындарында биология пәндерін оқыту әдістемесін жетілдіру бағытында ғылыми-зерттеу жұмыстарын жүргізіп келеді. Қанжан Беймұханқызы «Еңбек ардагері» медалімен, ҚР Білім министрлігінің «Құрмет грамотасымен» (1992ж.), ҚР Білім министрлігінің «Отличник Образования РК» төсбелгісімен (1995ж.), «Ы. Алтынсарин» белгісімен (2007ж.) марапатталған. Қазіргі таңда Қанжан Беймұханқызы «Биология және экология» кафедрасында аға оқытушылық қызметін атқарып келеді.

Сіздерді М. Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан университетінің ұжымы жүйрік уақыттың ұшқыр канаты мағыналы ғұмырларыңыздың биік бір белесі - 75 жасқа толған мерейтойларыңызбен шын жүректен құттықтайды. Сіздер осы кемелдікке тың жігер, жаркын көңілмен келіп отырсыздар. Ұстаз - ұлағатты есім. Шәкірттерін білім нәрімен сусындатып, тәлім-тәрбие беру, жаксы қасиеттерді бойына дарытып, адамгерш ілік рухта бағыт-бағдар беруде ұстаздың еңбегі зор. Сондықтан да ол әрдайым қасиетті тұлға ретінде ерекшеленеді. Бала бойына ата-анадан кейінгі ақылой, адамгершілік, әдептілік, ар-ұят, ұлттық санасезімді сіңіруші адам - Ұстаз. Ендеше өз ісіне берілген, жаңалықты жатсынбай қабылдайтын, шәкіртінің жанына нұр кұйып, өмірге өзі де бакытты болып, өзгелерді де бакытка жеткізсем деп жүретін ұстаз жандардың бірегейі-Сіздер! Шәкірттеріне аса мейірімді, сөзіне берік, шыншыл мінезді, жүрегі батыр, өнегесі асыл, жаны жомарт, пейілі дарқан, ерен еңбекшіл,

байламы берік, ойы өткір Қанжан Беймұханкызы мен Хамида Ихсанқызы еңбекте де қажыр-қайраттарыңыздың аркасында талай абырой биігінен көрініп, ұрпағыңызға үлгі болар абзал жан ретінде өздеріңізді танытыпак жүрсіздер. Сіздерге денсаулықтарыңыз қуатты, ғұмырларыңыз ұзағынан, көрер қуаныштарыңыз молынан болсын деп тілейміз! Мерейлеріңіз үстем, қадір-қасиетіңіз зор болсын.

(Өркен. – 2021. – 29 қазан. - №9. – Б. 8.)

ХАМИДА ИХСАНОВНА КУЖАБЕРГЕНОВА КАНДИДАТ ИСТОРИЧЕСКИХ НАУК, ДОЦЕНТ

Кужабергенова Хамида Ихсановна кандидат исторических наук, доцент кафедры всемирной истории и социально-политических дисциплин в этом году кандидат исторических наук, доцент кафедры всемирной истории и социально-политических дисциплин Кужабергенова Хамида Ихсановна отмечает свой 70-летний юбилей.

Кужабергенова Х.И. родилась в 1946 году в поселке «Подтяжки» нынешнего Таскалинского района Западно-Казахстанской области. После окончания средней школы поступила в Уральский педагогический институт им. А.С. Пушкина по специальности «История». После окончания института в 1974 году, она была принята на работу в родной институт им. А.С. Пушкина на кафедру «История СССР», а в 1977 году была переведена на кафедру «История КПСС» на должность преподавателя.

В 1988 году Хамида Ихсановна защитила кандидатскую диссертацию на специализированном Ученом Совете КИРГУ г. Фрунзе по специальности 07.00.01. – «История КПСС». В 1990 году Хамида Ихсановна была принята на должность заведующей кафедрой всеобщая история. Распад Советского Союза, в начале 90-х гг., существенно повлиял на ситуацию в образовательной и научной сфере, и Хамиде Ихсановне, как заведующей кафедрой, приходилось выполнять огромный объем работы в изменившихся условиях.

С 1993 по 1996 годы Кужабергенова Хамида Ихсановна являлась деканом исторического факультета.

С 1996 по 2007 годы Хамида Ихсановна работала заведующей кафедрой «Всеобщей истории».

Хамида Ихсановна является автором нескольких учебных пособий и большого количества научных статей, участница многих международных и республиканских конференций. В 1995 году, за особые заслуги в области образования, Кужабергенова Хамида Ихсановна была награждена

нагрудным знаком «Отличник образования Республики Казахстан», а в 1997 и 2001 годах, за плодотворную работу в деле обучения и воспитания учащейся (студенческой) молодежи и активное участие в общественной жизни была удостоена высоких наград – Почетной грамоты и медали Министерства образования Республики Казахстан.

В настоящее время Хамида Ихсановна работает доцентом кафедры всемирной истории и социально-политических дисциплин. Ясный ум, четкость мысли, увлеченность наукой, неукротимая энергия и бодрость духа по-прежнему свойственны ей. Она выполняет большую работу в подготовке будущих специалистов, преподает различные курсы для будущих бакалавров и магистров.

Хамида Ихсановна! ЗКГУ им. М.Утемисова, кафедра всемирной истории и социально-политических дисциплин от всего сердца поздравляет Вас с юбилеем!

Примите в этот знаменательный день поздравления и пожелания крепкого здоровья, долголетия, благополучия, гармонии и счастья в семье.

*Коллектив кафедры всемирной истории
и социально-политических дисциплин*

(БҚМУ Хабаршысы. – 2016. - №3. - С. 329-330.)

ҰСТАЗ БОЛУ ЖҮРЕКТІҢ БАТЫРЛЫҒЫ Т.Ғ.К. ДОЦЕНТ ҚОЖАБЕРГЕНОВА ХАМИДА ИХСАНОВНАНЫҢ 70 ЖЫЛДЫҚ МЕРЕЙТОЙЫНА АРНАЛҒАН КЕЗДЕСУ КЕШІ ӨТТІ

«Адам ұрпағымен мың жасайды»-дейді халқымыз. Ұрпақ жалғастығы мен адамзат баласы мың емес, миллиондаған жылдар жасап келеді. Ұлы педагог А. Каменский «Мұғалім - мәңгі нұрдың қызметшісі, ол барлық ой мен қимыл-әрекетіне ақылдың дәнін сеуіп, нұр құятын тынымсыз, лаулаған жалын иесі» - деп ұстаздың еңбегіне ерекше баға беріп, үнемі ізденісте, шығармашылық әрекетте болатынын, жалындап жүретін тұлға екенін айтқан.

Міне, осы жолда өз өмірін білімге, ғылымға арнаған М. Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан мемлекеттік университетінің құрметті ұстазы «дүниежүзілік тарих және әлеуметтану-саяси пәндер» кафедрасының доценті, т.ғ.к. Қожабергенава Хамида Ихсановна бүгінгі күні мерейлі 70 жасқа толып отыр. Соған орай, университетіміздің ғылыми кітапханасында қыркүйек айының 21 күні ЖОО-дан кейінгі дайындық бөлімі, ғылыми кітапхана және 1-курс магистранттарының ұйымдастыруымен ғалыммен кездесу кеші болып өтті. Кешке ғалымның шәкірттері, университет

ұстаздары, магистранттар мен студенттер қатысты. Кеш барысында Хамида Ихсановнаның өткен жолдарына көз жібертіп, қысқаша өмір жолы мен ғылым әлеміне қосқан үлесі жөнінде баяндама жасалды және кітапхана ұйымының ұйымдастыруымен ғалым еңбектеріне көрме жасақталды. Сонымен қатар ғалым өзінің ғылым мен өмір жолындағы өз заманында бірге жүрген қаламдас әріптестері мен ұстаздарының естелікке толы ғұмырын еске алып, белгілі тарихшылардың алдын көріп, олардан тәлім-тәрбие алғандығын мақтанышпен еске алды. Студенттер мен магистранттарға заманның озық ойлы маманы, білімді, саналы ізденіспен үнемі даму жолында еңбектену керек екендігін айта келе, үлкен толғаныспен «Мен өте бақытты адаммын. Өйткені менің бүкіл өмірім осы университетте білім берумен өтті. Бұл оқу орнының әр қабырғасы маған ыстық. Бар байлығым, жинаған қазынам осы»- деп сөзін аяқтады ғалым. Мерейтойға Хамида Ихсановнаның шәкірті №46 ЖОББМ директорының орынбасары Хамзин Женис Какибаевич арнайы құттықтап келсе, студенттер мен 1-курс магистранттары түрлі сұрақтар қойып, университетіміздің Серпін бағдарламасы бойынша білім алушы 2 - курс студенті Исмайл Жансая Дүйсенбекқызы төмендегідей өзінің өлең шумақтарын арнады:

Құрметті Хамида Ихсановна ұстазға!

Аяулы ұстаз, қадірлі жан құрметті,
Қазағымның түп-тарихын зерттепті.
Бүгін міне Хамида Ихсановна ұстазға
Шәкірттері алғыс айтып келген-ді.

Ұлы ұстаз бола білген баршаға,
Дәріс алған азаматтар қаншама!
Мақтан тұтар өзіңізді бүгінде,
Басын иер, шәкірттері алдында.
Төбеңізден күліп тұрсын күніңіз,
Қайғырмаңыз әрқашанда күліңіз.
70 жастың онын жасап әлі де,
Бақытты да ұзақ өмір сүріңіз.

Кеш одан әрі қыза түсті. 6М011400 - Тарих мамандығының 1-курс магистранттары М. Амангельдиев пен Қ. Қайралы ұстазға деген әсем әндерін жолдаса, кеш соңында магистранттар атынан А.Гайсина игі тілектерін арнап, ықылас гулдері табысталып, қонақтармен естелік фотоға түсумен кездесу кеші аяқталды.

*6М011400 және 6М020300 – Тарих
мамандығының 1-курс магистранттары*

(Өркен. – 2016. – 30 қыркүйек. - №8. – Б. 15.)

ПЕДАГОГ ПО ПРИЗВАНИЮ

Профессия педагога требует от человека не только глубоких знаний, но и духовных сил, выдержки и даже мужества. И чем больше стаж учителя, тем больше он доказывает приверженность любимой профессии и избранной стезе. Человеком, который по достоинству заслуживает высокого и благородного звания - Учитель, является кандидат исторических наук, доцент Западно-

Казахстанского государственного университета имени М. Утемисова Кужабергенова Хамида Ихсановна. Трудовая биография Хамиды Ихсановны может служить ярким примером успешного профессионального, творческого и научного роста.

Кужабергенова Хамида Ихсановна родилась 27 июля 1946 г. в поселке Подтяжки нынешнего Таскалинского района Западно-Казахстанской области. После окончания средней школы, выдержав огромный конкурсный отбор, поступила в педагогический институт им. А.С. Пушкина по специальности «История». Студенческие годы Хамиды Ихсановны совпали с деятельностью блестящей плеяды педагогов, работавших на историческом факультете - Гришиной Ольги Ивановны, Ивакина Виктора Ивановича, Букаткина Павла Романовича, Белого Александра Иосифовича, Утешева Сулеймена Утешевича, которые сыграли большую роль в научно-педагогическом становлении Хамиды Ихсановны. Сразу после окончания института в 1974 году, она была принята на работу в родной институт им.А.С. Пушкина на кафедру «История СССР», а в 1977 году была переведена на кафедру «История КПСС» на должность преподавателя. Успешно складывалась и научная деятельность педагога - в 1988 году Хамида Ихсановна защитила кандидатскую диссертацию на специализированном Ученом Совете КИРГУ г. Фрунзе по специальности 07.00.01. - «История КПСС».

В 1990 году Хамида Ихсановна была принята на должность заведующей кафедрой «Всеобщей истории». Распад Советского Союза в начале 90-х гг. существенно повлиял на ситуацию в образовательной и научной сфере, и Хаамиде Ихсановне, как заведующей кафедрой, приходилось выполнять огромный объем работы в изменившихся условиях. Созданная на кафедре обстановка благоприятной творческой и научной работы давала положительные результаты и помогла в решении всех поставленных задач.

С 1993 по 1996 год Кужабергенова Хаамиде Ихсановна являлась деканом исторического факультета. Именно в эти годы проявляются административные качества Хаамиды Ихсановны, умение руководить работой коллектива, умение принять правильное и нужное решение. Являясь руководителем факультета, Хаамиде Ихсановна занималась налаживанием научных связей факультета с другими вузами, оказывала большую поддержку студентам и преподавателям, как вовремя данным мудрым советом, так и самым энергичным вмешательством в решение проблемы.

С 1996 по 2007 год Хаамиде Ихсановна работала заведующей кафедрой «Всеобщей истории». Этот период был связан с качественными изменениями в жизни университета, на кафедре открываются новые специальности - «международные отношения», «регионоведение», «социология», а с 2004 года происходит переход на кредитную систему обучения. На кафедре постоянно проводились научные и методические семинары, ставшие замечательной школой для преподавателей, которые выступали с обзором новой научной и учебной литературы, с результатами своих научных исследований, с анализом тематики прошедших научных конференций, об усилении междисциплинарных связей.

Достойный вклад педагога в сферу образования и науки не остался незамеченным. В 1995 году за особые заслуги в области образования Кужабергенова Хаамиде Ихсановна была награждена нагрудным знаком «Отличник образования Республики Казахстан», а в 1997 и 2001 годах за плодотворную работу в деле обучения и воспитания учащейся (студенческой) молодежи и активное участие в общественной

жизни была удостоена высоких наград - Почетной грамоты и медали Министерства образования и науки Республики Казахстан.

Одним из главных жизненных принципов Хамиды Ихсановны как педагога является постоянное само совершенствование и требовательность, прежде всего, к себе. Выпускники факультета с благодарностью вспоминают ее занятия по истории средних веков, историографии, источниковедению, истории России. На ее занятиях всегда господствует творческий дух. Будучи широко эрудированным и грамотным педагогом, она учит студентов думать, размышлять, придает большое значение умению самостоятельно извлекать знания из тех или иных источников.

В настоящее время Хамида Ихсановна работает доцентом кафедры Всемирной истории и социально-политических дисциплин. Ясный ум, четкость мысли, увлеченность наукой, неукротимая энергия и бодрость духа по-прежнему свойственны ей. Она выполняет большую работу в подготовке будущих специалистов, преподает различные курсы для будущих бакалавров и магистров. Отличительной чертой Хамиды Ихсановны как педагога и научного руководителя являются поистине многосторонняя образованность, интеллигентность наряду с критическим, но доброжелательным анализом учебной и научной деятельности студентов и магистрантов. И по сей день Хамида Ихсановна в непрерывном творческом движении: анализирует современные процессы в мире, пишет научные статьи, осуществляет руководство научными проектами, готовит студентов к участию в студенческих конференциях, выступает с докладами, участвует в работе конференций и «круглых столов». Она является автором большого количества публикаций, книг и методических пособий.

Большое значение Хамида Ихсановна придает воспитанию молодежи в духе преемственности поколений, проводит встречи с ветеранами, знакомит студентов с богатой историей и традициями факультета.

Хамида Ихсановна пользуется огромным уважением за чуткость и внимательное отношение к коллегам, и трепетное отношение к молодежи. Для этого человека характерны такие

важные качества, как неистощимая жизненная энергия, способность сохранять бодрость духа и хорошее настроение при любых обстоятельствах.

Она не только прекрасный педагог и ученый, но и отличная хозяйка, супруга, мама и бабушка, умеющая создать атмосферу уют и комфорта для своих домочадцев.

Как сказал великий русский писатель Лев Толстой: «Призвание учителя есть призвание высокое и благородное. Не тот учитель, кто получает воспитание и образование учителя, а тот, у кого есть внутренняя уверенность в том, что он есть, должен быть и не может быть иным...» Именно внутренняя уверенность и жизненные принципы Хамиды Ихсановны позволили добиться ей высоких результатов на избранном ею профессиональном поприще. Глубокие знания, эрудиция, трудолюбие, обаяние, широкий круг интересов и талантов - основа многогранной и разносторонней жизни этого человека.

От имени кафедры Всемирной истории и социально-политических дисциплин и факультета истории, экономики и права выражаем Вам огромную признательность за все что Вы сделали и делаете для кафедры, факультета и университета. Желаем Вам здоровья, бодрости и жизненных сил для решения многочисленных задач, которые стоят перед Вами. Уверены, что непрерывная цепь этих задач будет и впредь вести Вас в будущее.

*Г.Н.Есеева,
старший преподаватель кафедры ВИ и СПД*

(Өркен. – 2016. – 30 қыркүйек. - №8. – С. 10.)

ТАРИХ ҒЫЛЫМДАРЫНЫҢ КАНДИДАТЫ ХАМИДА ИХСАНҚЫЗЫ ҚОЖАБЕРГЕНОВА

Қымбатты Хамида Ихсанқызы!

Сізді М. Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан мемлекеттік университетінің ұжымы асқаралы 65 жас мерекелі мерейтойыңызбен шын жүректен құттықтайды.

Батыс өңіріндегі Тасқала өңірі топырағынан қанат байлап ұшып, 1969-1974 жылдар аралығында іргелі оқу орындарының бірі – А.С. Пушкин атындағы педагогикалық институтта білім алған Сіз ел игілігі үшін жасаған еселі еңбегіңізбен үлкен абыройға жеткен тұлғасыз.

Еңбек жолыңызды педагогикалық институтта оқытушы болып бастап, одан кейін 1988 жылы кандидаттық диссертация қорғап, 1990 жылы жалпы тарих кафедрасының меңгерушісі, 1993-1996 жылдары факультет деканы, 1996-2007 жылдар аралығында жалпы тарих кафедрасының меңгерушісі, бүгінде дүниежүзі тарихы және әлеуметтік-саяси пәндер кафедрасының доценті қызметімен ұштастырған Сіздің ұстаздық өмір жолыңыз кейінгі толқын жастарымыздың алдында тағзым мен дәріпке ие.

Сіздің асқақ абыройыңыз бен бүгінгі таңдағы егемен еліміздің білімі мен ғылымы саласындағы жемісті еңбегіңізді қажырлы қайрат пен шебер іскерлігіңіздің заңды нәтижесі деп білеміз.

Тәуелсіз еліміздің жоғары білімін дамытуда, өскелең ұрпаққа тәлім-тәрбие беруде сарқылмас жігер танытып, ғылым жолын жалғастыратын шәкірттеріңіздің көбейе беруіне тілекшіміз. Қадірлі Хамида Ихсанқызы! Сізге зор денсаулық, күш-қуат, ұзақ ғұмыр, отбасы амандығын тілейміз. Көп жылдық қажырлы еңбегіңіздің жемісін көріп, еселі еңбегіңізбен сүбелі жетістіктерге жете беріңіз.

Ізгі тілекпен,

*М.Өтемісов атындағы БҚМУ ұжымы
(БҚМУ хабаршысы. – 2011. - №3. – Б. 194)*

ҚҰТТЫҚТАЙМЫЗ!!!

Ұстаздар мерекесіне қарсаңында М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан мемлекеттік университетінің тарих және құқық факультетінің ардагер ұстазы, тарих ғылымдарының кандидаты Қожабергенова Хамида Ихсанқызы 65 жасқа толып отыр.

Құрметті Хамида Ихсанқызы, сіз білім саласында қызмет еткен 40 жылда еліміздің гүлденуі мен көркеюіне өзіндік үлесін қосқан білімді де білікті шәкірттер тәрбиелей білдіңіз. Өзіңіз білім нәрімен сусындатып, түлетіп ұшырған сол шәкірттеріңіз бүгінде әр салада абыройлы еңбек етіп, өз орталарында үлкен құрметке бөленіп жүр. Олардың арасында ұйымдастырушылық та, іскерлік те қабілеттерімен дараланып, басшылық қызметте отырғандары да жоқ емес. Ұлағатты ұстаздың жақсы тәлім-тәрбиесі мен өсиеті ешқашан шәкірт жадынан өшірілмейді екен. Өзіңіздей ұстаздың алдын көрген біз үнемі мақтан тұтып жүреміз.

Хамида апай, сізді 65 жасқа толған мерейтойыңызбен шын жүректен құттықтай отырып, ұзақ жылдық тер төккен ерен еңбегіңіздің зейнетін көріп, отбасыңызбен бірге ұзақ та баянды ғұмыр кешіңіз деген тілек білдірмекпіз!

***Игі тілекпен:** Тарих және құқық факультетінің ұжымы және өзіңіз біліммен сусындатқан, ұстаздық қызметке қанаттандырып, тәрбиелеген бір топ шәкірттеріңіз.
(Өркен. – 2011. – қыркүйек. - №11.– Б. 12.)*

ҰЛАҒАТТЫ ҰСТАЗҒА АРНАЛДЫ

Қазан айының төртінде М.Өтемісов атындағы БҚМУ-дың тарих және құқық факультетінде дүниежүзі тарихы және әлеуметтік-саяси пәндер кафедрасының ардагер-ұстазы Қожабергенова Хамида Ихсанқызының 65-жылдық мерейтойының құрметіне байланысты салтанатты құттықтау кеші өткізілді.

Батыс өңіріндегі Тасқала өңірі топырағынан қанат қаққан, 1969-1974 жылдар аралығында іргелі оқу орындарының бірі – А.С. Пушкин атындағы педагогикалық институтта білім алған Хамида Ихсанқызы - ұрпақтар игілігі үшін жасаған еселі еңбегімен үлкен абыройға жеткен тұлға.

Жиынды ашқан факультет деканы Дина Абулқасова мерейтой иесін құттықтап, ізгі тілегін білдірсе, оқытушы Журасова Алтынай Хамида Ихсанқызының өмірбаянына тоқталды. Естелік ретінде мерейтой иесінің фотолары жинақталған слайд қатысушылар назарына ұсынылды. Ұлағатты да тәжірибелі ұстазды құттықтауға келген университетіміздің ғылыми жұмыс және халықаралық байланыс жөніндегі проректоры Ә.Қ. Мұқтар, араларында әріптестікпен қатар, достық қатынас орнаған т.ғ.д. Б.Ғ. Шынтемірова, профессор С.Ғ. Шарабасов, бүгінде Батыс Қазақстан гуманитарлық академиясында және ұстаздық қызмет атқарып жүрген бір топ

ғалым-шәкірттері тәуелсіз еліміздің жоғары білімін дамытуда, өскелең ұрпаққа сапалы білім, саналы тәрбие беруде сарқылмас жігер танытып жүрген ардагер-ұстаз жөнінде қызықты да тартымды әңгімелер қозғады.

Шәкіртсіз ұстаз тұл,- демекші, бірде ақылшы анасындай, бірде сырлас досындай болған тәжірибелі ұстаздан тәлім-тәрбие алған шәкірттері де ыстық лебіздері мен Ұлағатты ұстазға арналды ақ тілектерін білдіріп, әсем әннен шашу шашты.

Ақ ниеттерін білдіріп, тілектерін жаудыра, жылы сөздерін арнай келгендерге қарап, Қожабергенова Хамида Ихсанқызының әріптестері ғана емес, шәкірттерінің де арасында абыройы асқақтаған тұлға екендігіне тағы да бір куә болғандаймыз.

Көп жылдық қажырлы еңбегіңіздің жемісін көріңіз, отбасыңыз аман, деніңіз сау болсын дейміз, біз де мерейтой иесіне.

Светлана Беккужиева

(Өркен. – 2011. – қазан. - №12. – Б.4.)

ХАМИДА ИХСАНҚЫЗЫ ҚОЖАБЕРГЕНОВАНЫҢ ӨМІРІ МЕН ҒЫЛЫМИ-ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТІНІҢ НЕГІЗГІ БЕЛЕСТЕРІ

**Хамида Ихсанқызы Қожабергенова 1946 жылы 27 шілде
Батыс Қазақстан облысы, қазіргі Тасқала ауданының
«Подтяжки» кентінде дүниеге келген**

1974 ж.	өзі оқыған институтқа «КСРО тарихы»
кафедрасына жұмысқа қабылданды
1977 ж.	«КОКП тарихы» кафедрасына оқытушы
болып ауыстырылды
1988 ж.	07.00.01. - «КОКП тарихы» мамандығы
бойынша кандидаттық диссертациясын
қорғады
1990 ж.	жалпы тарих кафедрасының меңгерушісі
қызметіне тағайындалды
1992-1996 жж.	жаңа және жаңа тарих кафедрасының
меңгерушісі
1993-1996 ж.	тарих факультетінің деканы болды
1995 ж.	білім беру саласына сіңірген ерекше
еңбегі үшін «Қазақстан Республикасы
білім беру ісінің үздігі» төсбелгісі
1996 ж.	тарих факультетінің деканы
1996-2007 жж.	«Жалпы тарих» кафедрасының
меңгерушісі қызметін атқарды
1997 ж.	БҚМУ доценті академиялық атағы берілді
1997 ж.	Студенттерге білім беру мен
тәрбиелеудегі жемісті жұмысы мен

қоғамдық өмірге белсенді қатысуы
жоғары наградалармен, ҚР Білім
министрлігінің Құрмет грамотасымен
марапатталды

2001 ж.

студенттерге білім беру мен
тәрбиелеудегі жемісті жұмысы мен
қоғамдық өмірге белсенді қатысуы
жоғары наградалармен, ҚР Білім
министрлігінің медалімен марапатталды

ОСНОВНЫЕ ДАТЫ ЖИЗНИ НАУЧНО-ПЕДАГОГИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ХАМИДЫ ИХСАНОВНЫ КУЖАБЕРГЕНОВОЙ

Хамида Ихсановна Кужабергенова родилась 27 июля в 1946 году в поселке «Подтяжки», нынешнего Таскалинского района, Западно-Казахстанской области.

1969 г.	поступила в Уральский педагогический институт имени А.С. Пушкина
1974 г.	закончила Уральский педагогический институт имени А.С. Пушкина
1974 г.	принята на работу в родной институт им. А.С. Пушкина на кафедру «История СССР»
1977 г.	переведена на кафедру «История КПСС» на должность преподавателя
1988 г.	защитила кандидатскую диссертацию на специализированном Ученом Совете КИРГУ г. Фрунзе по специальности 07.00.01. – «История КПСС»
1990 г.	принята на должность заведующей кафедрой всеобщая история
1992-1996 гг.	заведующая кафедрой Новой и Новейшей истории
1993-1996 гг.	декан исторического факультета
1995 г.	за особые заслуги в области образования была награждена нагрудным знаком «Отличник образования Республики Казахстан»

1996 г.	декан исторического факультета
1996-2007 гг.	заведующая кафедрой «Всеобщей истории»
1997 г.	за плодотворную работу в деле обучения и воспитания учащейся (студенческой) молодежи и активное участие в общественной жизни была награждена почетной грамотой Министерства образования Республики Казахстан
2001 г.	за плодотворную работу в деле обучения и воспитания учащейся (студенческой) молодежи и активное участие в общественной жизни была награждена медалью Министерства образования Республики Казахстан

**ТАРИХ ҒЫЛЫМДАРЫНЫҢ КАНДИДАТЫ,
ДОЦЕНТ ХАМИДА ИХСАНҚЫЗЫ
ҚОЖАБЕРГЕНОВАНЫҢ ЕҢБЕКТЕРІНІҢ
БИБЛИОГРАФИЯСЫ**

**БИБЛИОГРАФИЯ ТРУДОВ КАНДИДАТА
ИСТОРИЧЕСКИХ НАУК, ДОЦЕНТА ХАМИДЫ
ИХСАНОВНЫ КУЖАБЕРГЕНОВОЙ**

1990

1. Построение социализма в СССР: преодоление догм и стереотипов: методические рекомендации для учителей школ / К.И. Кужабергенова. - Уральск, 1990 г.

1993

2. Жалпы тарих бойынша оқуға түсушілерге арналған бағдарлама: методикалық құрал / К.И. Кужабергенова. – Орал, 1993.
3. Методические рекомендации к вступительным экзаменам / К.И. Кужабергенова. - Уральск, 1993.

1994

4. Проблемы использования принципов народной педагогики в учебно-воспитательной работе / К.И. Кужабергенова. - Уральск, 1994.

2002

5. Евразия тарихы курсы бойынша: оқу-методикалық құралы / К.И. Кужабергенова, А.Ш. Журсова, З.К. Мухлисова. - Орал: БҚМУ, 2002. - 41 б.

**ТАРИХ ҒЫЛЫМДАРЫНЫҢ КАНДИДАТЫ,
ДОЦЕНТ ХАМИДА ИХСАНҚЫЗЫ
ҚОЖАБЕРГЕНОВАНЫҢ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ,
РЕСПУБЛИКАЛЫҚ КОНФЕРЕНЦИЯЛАРДА
ЖАСАЛҒАН БАЯНДАМАЛАРЫ, ҒЫЛЫМИ
ХАБАРЛАРЫ ЖӘНЕ ҚАТЫСЫ**

**ДОКЛАДЫ, НАУЧНЫЕ СООБЩЕНИЯ И УЧАСТИЕ
КАНДИДАТА ИСТОРИЧЕСКИХ НАУК, ДОЦЕНТА
ХАМИДЫ ИХСАНОВНЫ КУЖАБЕРГЕНОВОЙ
НА МЕЖДУНАРОДНЫХ, РЕСПУБЛИКАНСКИХ
КОНФЕРЕНЦИЯХ**

1987

1. Партийная забота о развитии социалистического самоуправления сельских тружеников Казахстана в период девятой пятилетки / Х.И. Кужабергенова. - Текст: непосредственный // Сборник научных трудов КазПИ им. Абая. – Алма-Ата, 1987.

1990

2. В.И. Ленин и задачи народного образования / Х.И. Кужабергенова. - Текст: непосредственный // Материалы межвузовской научной конференции, посвященной 120-летию со дня рождения В.И. Ленина. – Уральск, 1990. – С. 6-9.
3. Партия тұрмысынын лениндік нормаларын бұрмалауды әшкерелеу / Қ.Қожабергенова. - Текст: непосредственный // Вузовский сборник научно-методических работ «Совершенствование подготовки специалистов в педагогическом вузе». – Уральск, 1990. - Б. 102-103.

1992

4. Кооперативы на внутрихозяйственной основе и их роль в решении социальных проблем на селе / Х.И. Кужабергенова. - Текст: непосредственный // Тезисы докладов конференции. – Саратовский с-х институт им Н.И. Вавилова, 1992. – С.8.

1995

5. Политические партии и движения в Казахстане / Х.И. Кужабергенова. - Текст: непосредственный // Тезисы научно-практической конференции. – Уральск, 1995.

2003

6. Исатай – Махамбет және тарихнама / Х.И. Қожабергенова. - Текст: непосредственный // «Махамбет және ұлттық мұра» М. Өтемісұлының 200 жылдағына арналған республикалық ғылыми-теориялық конференцияның материалдары. – Орал, 2003. – 1 бөлім. – 9-10 қазан. – Б. 7-10.

2005

7. Қазақстан Республикасында заң жүйесінің қалыптасу кезеңдері және даму перспективасы / Х.И. Кужабергенова. - Текст: непосредственный // Қазақстан Республикасының конституциясы – Қазақстандағы ұлтаралық және конфессияаралық келісімінің негізі. – Орал, 2005. – 29 маусым. – Б. 158-161.
8. Свидетельство ветерана о войне / С.В. Бабий, Х.И. Кужабергенова. - Текст: непосредственный // Материалы международной научно-практической конференции «Проблемы войны и мира в контексте мировой истории». – Уральск, 2005. - С. 88-93.
9. Ұлы Отан соғысы және тарихнама / Х.И. Кужабергенова. - Текст: непосредственный // Материалы Международной

научно-практической конференции «Проблемы войны и мира в контексте мировой истории». – Орал, 2005. – Б. 251-254.

2006

10. Европалық өркениет және оның қалаптасуы / Х.И. Кужабергенова. - Текст: непосредственный // Үздіксіз білім беру жүйесіндегі білім сапасын арттыру мен зәру мәселелері. – Орал, 2006. – Б. 116-118.
11. Кредиттік жүйе бойынша орта ғасырлар тарихын оқыту мәселелері / Х.И. Қожабергенова. - Текст: непосредственный // «Жоғары оқу орнындағы оқытудың инновациялық технологиялары мен интерактивтік әдістері» атты республикалық ғылыми-практикалық конференцияның материалдары. – Орал, 2006. - 27 наурыз. - Б. 96-99.

2010

12. Қазақстан Республикасы сыртқы саясатындағы батыстық бағыт / Х.И. Кужабергенова. - Текст: непосредственный // Жаһандану жағдайындағы Қазақстанның ұлтаралық келісімінің тарихы Қазақстан халқы Ассамблеясының 15-жылдығына арналған аймақтық ғылыми-тәжірибелік конференцияның материалдары. – Орал, 2010. - Б. 83-89.

2011

13. Қазақстан - Ресей қарым-қатынастары / Х.И. Кужабергенова. - Текст: непосредственный // Материалы международной научно-практической конференции «Казахская государственность: исторический перелом и устремленность в будущее (1991-2011 гг.)». – Орал, 2011. - С. 156-159.

2012

14. Қазақстан - Ресей қарым-қатынастары / Х.И. Қужабергенова. - Текст: непосредственный // «Жоғары оқу орнындағы білім, ғылым және инновация: кешегісі, бүгінгі және келешегі» атты халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференцияның материалдары. – Орал, 2012. – I бөлім. – 23 қараша. – Б. 99-100.

2013

15. Қазақстан Республикасы мен Ресей Федерациясы арасындағы ынтымақтастық / Х.И. Қужабергенова. - Текст: непосредственный // «Жаңа ғасырдағы Қазақстан тарихының өзекті мәселелері» атты халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференция. – Орал, 2013. - Б. 239-241.
16. Екінші дүниежүзілік соғыс кезіндегі халықаралық жағдай / Х.И. Қужабергенова. - Текст: непосредственный // Ұлы Отан тарихын зерттеудің кейбір мәселелері. – Орал, 2013. - Б. 144-147.

2014

17. Қазақстан және РФ арасындағы ықпалдасу үрдістері / Х.И. Қужабергенова. - Текст: непосредственный // Еуразиялық кеңістіктегі Қазақстан мен Ресей шектес мемлекеттер халықтары: диалог және ынтымақтастық атты халықаралық ғылыми-практикалық конференциясының материалдары. – Орал, 2014. - 25 қараша. - Б. 125-126.

2015

18. Ардагер ұстаз, талантты тарихшы, қарымды қайраткер / Х.И. Қужабергенова. - Текст: непосредственный // «Ұлы Отан соғысы: тарихы, тәжірибесі және жаңаша пайымдау»: Ұлы Отан соғысының ардагері, тарихшы - ғалым, ұстаз Х.Ж. Сүйіншалиевтің 90 жылдық мерейтойына арналған

республикалық ғылыми-тәжірибелік конференция
материалдар жинағы. – Орал, 2015. - Б. 5-7.

2016

19. Еуразиялық одақ: идеядан болашақтың тарихына / Х.И. Қожабергенова. - Текст: непосредственный // «Қазақстан Республикасының Тәуелсіздігіне 25 жыл және Еуразиялық бірігу перспективасы» атты халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференцияның материалдары. – Орал, 2016. - Б. 45-47.

**ТАРИХ ҒЫЛЫМДАРЫНЫҢ КАНДИДАТЫ,
ДОЦЕНТ ХАМИДА ИХСАНҚЫЗЫ
ҚОЖАБЕРГЕНОВАНЫҢ ЕҢБЕКТЕРІНІҢ
ХРОНОЛОГИЯЛЫҚ КӨРСЕТКІШІ**

**ХРОНОЛОГИЧЕСКИЙ УКАЗАТЕЛЬ ТРУДОВ
КАНДИДАТА ИСТОРИЧЕСКИХ НАУК, ДОЦЕНТА
ХАМИДЫ ИХСАНОВНЫ КУЖАБЕРГЕНОВОЙ**

1988

1. Жилье – 91: из местных материалов / Х.И. Кужабергенова. - Текст: непосредственный // Агитатор Казахстана. – 1988. - №12. – С. 19.

2000

2. Путь, равный столетию / Х.И. Кужабергенова. - Текст: непосредственный // Вестник ЗКГУ. - 2000. - №1. - С. 31-34. – (Серия гуманитарных наук).

2007

3. Мировой опыт в укреплении толерантности в поликонфессиональном обществе / Х.И. Кужабергенова. - Текст: непосредственный // Вестник ЗКГУ. - 2007. - №2. - С. 95.

2016

4. Историк и историческое познание / Т.З. Рысбеков, А.А. Жанасов. - Текст: непосредственный // Вестник ЗКГУ. - 2016. - №4. - С. 333-336.

**ТАРИХ ҒЫЛЫМДАРЫНЫҢ КАНДИДАТЫ,
ДОЦЕНТ ХАМИДА ИХСАНҚЫЗЫ
ҚОЖАБЕРГЕНОВАНЫҢ ӨМІРІ МЕН ЕҢБЕКТЕРІ
ТУРАЛЫ ӘДЕБИЕТТЕР**

**ЛИТЕРАТУРА О ЖИЗНИ И ДЕЯТЕЛЬНОСТИ
КАНДИДАТА ИСТОРИЧЕСКИХ НАУК, ДОЦЕНТА
ХАМИДЫ ИХСАНОВНЫ КУЖАБЕРГЕНОВОЙ**

2011

1. Беккужиева, С. Ұлағатты ұстазға арналды / С. Беккужиева. - Текст: непосредственный // Өркен. – 2011. – қазан. - №12. – Б. 4.
2. Тарих ғылымдарының кандидаты Қожабергенова Хамида Ихсанқызы. - Текст: непосредственный // БҚМУ хабаршысы. – 2011. - №3. – Б. 194.

2016

3. Есеева, Г.Н. Педагог по призванию / Г.Н. Есеева. - Текст: непосредственный // Өркен. – 2016. – 30 қыркүйек. - №8. – С. 10.
4. Кужабергенова Хамида Ихсановна кандидат исторических наук, доцент кафедры всемирной истории и социально-политических дисциплин. - Текст: непосредственный // Вестник ЗКГУ. – 2016. - №3. - С. 329-330.
5. Ұстаз болу жүректің батырлығы. - Текст: непосредственный // Өркен. – 2016. – 30 қыркүйек. - №8. – Б. 15.

2021

6. Журасова, А. Өмірі тәрбие мен біліммен өрнектелген / А. Журасова. - Текст: непосредственный // Өркен. - 2021. - 29 қазан. - №9. - Б. 6.

7. Қос ардагерді құттықтады. - Текст: непосредственный // Өркен. - 2021. - 29 қазан. - №9. - Б. 8.
8. Усманова, А. Ұлағатты ұстаз – ұлт мерейі / А. Усманова. - Текст: непосредственный // Өркен. – 2021. – 29 қаңтар. - №1. – Б. 16.

Поздравление с 75-летием. 2021

**Поздравление ректора с 75 летним юбилеем.
2021**

МАЗМҰНЫ СОДЕРЖАНИЕ

Краткий очерк о научной, организационной и общественной деятельности кандидата исторических наук, доцента Хамиды Ихсановны Кужабергеновой.....	5
Ұлағатты ұстаз – ұлт мерейі.....	7
Өмірі тәрбие мен біліммен өрнектелген.....	9
Қос ардагерді құттықтады.....	13
Хамида Ихсановна Кужабергенова кандидат исторических наук, доцент.....	16
Ұстаз болу жүректің батырлығы т.ғ.к. доцент Қожабергенова Хамида Ихсановнаның 70 жылдық мерейтойына арналған кездесу кеші өтті.....	18
Педагог по призванию.....	21
Тарих ғылымдарының кандидаты Хамида Ихсанқызы Қожабергенова.....	25
Құттықтаймыз!!!.....	26
Ұлағатты ұстазға арналды.....	27
Хамида Ихсанқызы Қожабергенованың өмірі мен ғылыми-педагогикалық қызметінің негізгі белестері.....	29
Основные даты жизни научно-педагогической деятельности Хамиды Ихсановны Кужабергеновой.....	31
Тарих ғылымдарының кандидаты, доцент Хамида Ихсанқызы Қожабергенованың еңбектерінің библиографиясы.....	33
Библиография трудов кандидата исторических наук, доцента Хамиды Ихсановны Кужабергеновой.....	33
Тарих ғылымдарының кандидаты, доцент Хамида Ихсанқызы Қожабергенованың халықаралық, республикалық конференцияларда жасалған баяндамалары, ғылыми хабарлары және қатысы.....	34
Доклады, научные сообщения и участие кандидата исторических наук, доцента Хамиды Ихсановны Кужабергеновой на международных, республиканских конференциях.....	34

Тарих ғылымдарының кандидаты, доцент Хамида Ихсанқызы Қожабергенованың еңбектерінің хронологиялық көрсеткіші.....	39
Хронологический указатель трудов кандидата исторических наук, доцента Хамиды Ихсановны Кужабергеновой.....	39
Тарих ғылымдарының кандидаты, доцент Хамида Ихсанқызы Қожабергенованың өмірі мен еңбектері туралы әдебиеттер.....	40
Литература о жизни и деятельности кандидата исторических наук, доцента Хамиды Ихсановны Кужабергеновой.....	40

Басылымға жауапты:

Т.Е. Алимбекерова - ғылыми кітапхананың директоры

Құрастырған:

Г.И. Джанбаева - Ақпараттық технология және библиография
бөлімінің меңгерушісі

А.В. Погодаева - Ақпараттық технология және библиография
бөлімінің библиографы

Ответственный за выпуск:

Т.Е. Алимбекерова - директор научной библиотеки

Составители:

Г.И. Джанбаева - зав.отделом информационных технологий и
библиографии

А.В. Погодаева - библиограф отдела информационных
технологий и библиографии